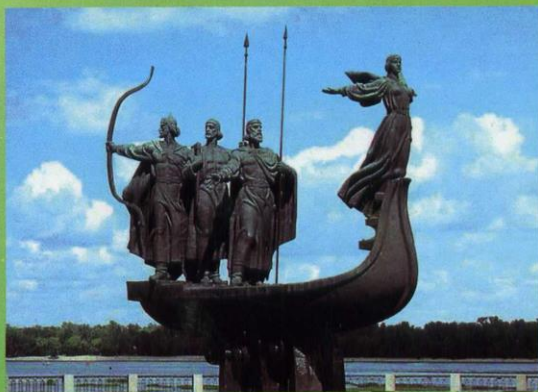

КОНВЕРГЕНЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ

ЗА НАУКОВОЮ РЕДАКЦІЄЮ
ДМИТРА ЛУК'ЯНЕНКА, ВІКТОРА ЧУЖИКОВА,
МІХАЛА ГАБРІСЛЯ ВОЖНЯКА

UNIwersYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

УДК 330.34.014
ББК 65.011.34
К 64

Рецензенти

В. Є. Новицький, чл.-кор. НАНУ, д-р екон. наук, проф.
(Інститут світової економіки та міжнародних відносин НАН України)

А. С. Філіпенко, д-р екон. наук, проф.

(Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка)

Д. Копучинська, доктор хабілітований з економіки, проф.
(Щецинський університет, Польща)

*Рекомендовано до друку Вченою радою КНЕУ
Протокол № 8 від 23.04.09*

Convergence of Economic Models of Poland and Ukraine : Monograph / scientific editors D. Lukyanenko, V. Chuzhykov, M. G. Wozniak. — Kyiv : KNEU, 2010. — 719, [1] pages.

The all-round aspects of bilateral relations are considered in the common Ukrainian-Polish monograph. Authors uncover important features of social-and-economic systems convergence under conditions of globalization and European integration, as well as further transformation of Central-and-East-European countries. The focus of the monograph is to analyze the characteristic features of evolution of Polish and Ukrainian economic models.

The research interest of the authors of the book has been concentrated on the diversification of bilateral economic relations and subduced to the fundamental objective – co-integration of Ukraine and the EU, as well as possibility to adapt Polish experience of systemic transformation of national social-and-economic model.

The book is addressed to the scientists, politics, public activists, diplomats, international experts, and to all those, who are not indifferent to the European prospect of Ukraine.

785354

Конвергенція економічних моделей Польщі та України : монографія / К 64 [Д. Лук'яненко, В. Чужиков, М. Г. Вожняк та ін.] ; за наук. ред. Д. Лук'яненка, В. Чужикова, М. Г. Вожняка. — К. : КНЕУ, 2010. — 719, [1] с. ISBN 978–966–483–339–1

У спільній українсько-польській монографії розглядаються багатосторонні аспекти двосторонніх відносин. Виявлені важливі риси конвергенції соціально-економічних систем у контексті розвитку глобалізаційних та євроінтеграційних процесів, а також подальшої трансформації країн Центральної та Східної Європи. Виокремлено характерні риси еволюції господарських моделей Польщі та України. Розкрито особливості застосування механізмів та інструментів конвергенції національних економік двох країн. Дослідницький інтерес авторів монографії сконцентровано на диверсифікації двосторонніх економічних відносин та підпорядковано фундаментальній меті — коінтеграції України та ЄС і можливого використання польського досвіду щодо системної трансформації вітчизняної соціально-економічної моделі.

Книгу адресовано науковцям, політикам, громадським діячам, дипломатам, міжнародним експертам та багатьом тим, кому не байдужа європейська перспектива України.

УДК 330.34.014
ББК 65.011.34

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

ISBN 978–966–483–339–1

© Д. Лук'яненко, В. Чужиков,
М. Г. Вожняк та ін., 2010
© КНЕУ, 2010

ЗМІСТ

Вступне слово Ректора ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».....	13
Вступне слово Ректора Краківського економічного університету	14
Передмова до українського видання монографії «Конвергенція економічних моделей Польщі та України»	15
Розділ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЕМПІРИЧНІ ОСНОВИ КОНВЕРГЕНЦІЇ КРАЇНОВИХ МОДЕЛЕЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА	19
1.1. СУТЬ ТА ОСНОВНІ ЯКОСТІ ЕВОЛЮЦІЇ КРАЇНОВИХ МОДЕЛЕЙ (КІНЕЦЬ ХХ — ПОЧАТОК ХХІ ст.) (ВІКТОР ЧУЖИКОВ)	19
1.1.1. Вступ.....	19
1.1.2. Парадигмальний вакуум у країнових моделях	20
1.1.3. Трансформаційні моделі країн Центральної та Східної Європи (ЦСЕ).....	28
1.1.4. Чи можуть моделі країн зближуватися?.....	31
1.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ (МІХАЛ ГАБРИЄЛЬ ВОЖНЯК)	33
1.2.1. Вступ.....	33
1.2.2. Критерій економічного зростання	33
1.2.3. Критерій рівноваги.....	37
1.2.4. Критерій стабілізації	39
1.2.5. Критерій економічної ефективності	43
1.2.6. Критерій суспільної рівності.....	46
1.3. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ (ЛУКАШ ЯБЛОНСЬКИЙ)	50
1.3.1. Вступ.....	50
1.3.2. Як трактується конвергенція.....	51
1.3.3. Вимірники економічної конвергенції	55
1.3.4. Дилеми виміру процесу подібності	57
1.3.5. Чинники і перешкоди зменшення різниці у розвитку в економічній теорії	59
1.3.6. Короткий огляд політик, спрямованих на зменшення різниці у розвитку країн.....	62
1.3.7. Висновки на адресу постсоціалістичних країн.....	66

1.4. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ У ЦЕНТРАЛЬНІЙ І СХІДНІЙ ЄВРОПІ ТА НОВИХ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВАХ (СВІТЛАНА СІДЕНКО)	68
1.4.1. Вступ.....	68
1.4.2. Передумови ринкових реформ.....	68
1.4.3. Лібералізація і стабілізація.....	70
1.4.4. Реформа власності.....	73
1.4.5. Інституційні реформи.....	76
1.4.6. Реформа соціальної політики.....	78
1.4.7. Висновки.....	87
1.5. КОНВЕРГЕНЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК В УМОВАХ РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ДМИТРО ЛУК'ЯНЕНКО, ВІКТОР ЧУЖИКОВ)	87
1.5.1. Вступ.....	87
1.5.2. Глобалізація.....	88
1.5.3. Регіоналізація.....	92
1.5.4. Стратегічні напрями політики ЄС.....	94
1.5.5. Соціально-культурні детермінанти конвергенції.....	102
1.5.6. Висновки для України.....	105
1.6. АНАЛІЗ ПОДІБНОСТІ ПОЛЬСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІК ЗА ЗМІНАМИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ (МЕЧИСЛАВ ДОБІЯ)	107
1.6.1. Вступ.....	107
1.6.2. Капітал як синтетичний вимір економічного зростання.....	108
1.6.3. Людський капітал і адекватні витрати роботи.....	111
1.6.4. Непараметрична функція виробництва і модель зростання економіки.....	116
1.6.5. Продуктивність праці як рівняння: обмін грошей на продукти.....	118
1.6.6. Порівняння продуктивності праці та ВВП на душу населення при застосуванні валютного курсу.....	120
1.6.7. Удосконалення теорії валютного курсу.....	126
1.6.8. Підсумки і висновки.....	129
1.7. РОЛЬ СУСПІЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ЕКОНОМІЧНІЙ КОНВЕРГЕНЦІЇ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)	130
1.7.1. Вступ.....	130
1.7.2. Природа і функції суспільного капіталу.....	130
1.7.3. Проблема знецінення суспільного капіталу.....	137
1.7.4. Висновки для країн, що трансформуються.....	139
1.8. ПАРАДОКСИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ЕКОНОМІЧНА КОНВЕРГЕНЦІЯ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)	144
1.8.1. Вступ.....	144
1.8.2. Що встановила теорія ендогенного зростання.....	146
1.8.3. Проблеми виміру людського капіталу.....	150
1.8.4. Парадокси кількісної та структурної адаптації людського капіталу в постсоціалістичній економіці.....	151
1.8.5. Специфічні парадокси якісних пристосувань людського капіталу в постсоціалістичних країнах.....	155

1.8.6. Якими є наслідки європейської програми розвитку людського капі- талу?.....	158
---	-----

Розділ 2 ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ В ПОЛЬЩІ.....164

2.1. МЕТА І СПОСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК).....164

2.1.1. Зміст і складові трансформації економічної системи	164
2.1.2. Економічна трансформація та політичний лад	166
2.1.3. Цілі трансформації економічної системи	168
2.1.4. Помилки, що виникають під час переходу до ринкової економіки	169
2.1.5. Недоліки градуалістичної концепції трансформації	171
2.1.6. Причини вибору шокової концепції системних змін	173
2.1.7. Недоліки шокowego підходу	174

2.2. ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)177

2.2.1. Суть і передумови дерегулювання у постсоціалістичних країнах	177
2.2.2. Сфери дерегулювання	178
2.2.3. Обмеження дерегулювання	179
2.2.4. Деретулювання товарних ринків	180
2.2.5. Деретулювання ринку праці	182
2.2.6. Деретулювання на фінансових ринках	187
2.2.7. Деретулювання і децентралізація бюджетної сфери	192
2.2.8. Реформа пенсійної системи	199
2.2.9. Реформа охорони здоров'я	202

2.3. ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)204

2.3.1. Специфіка монополії в неринковій економіці	204
2.3.2. Розбіжності навколо демонополізаційних починань	206
2.3.3. Роль антимонопольного законодавства і політики	208
2.3.4. Перебіг процесу демонополізації у Польщі	212
2.3.5. Висновки	216

2.4. ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)217

2.4.1. Передумови прискорення приватизації	217
2.4.2. Приватизація та робітнича партиципація і самоврядність	220
2.4.3. Денаціоналізація	222
2.4.4. Приватизація управління	225
2.4.5. Специфіка власницького спадкоємництва і юридичні підстави влас-ницьких відносин	226
2.4.6. Розвиток приватного сектору в 1990—2007 роках	228
2.4.7. Висновки	235

2.5. ЕВОЛЮЦІЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)235

2.5.1. Фази економічного зростання	235
2.5.2. Детермінанти трансформаційної рецесії	238

2.5.3. Чинники і перешкоди в економічному зростанні в період перелому трансформаційної рецесії.....	244
2.5.4. Обумовленості й наслідки прискореного економічного зростання в 1994—1998 роках	246
2.5.5. Тенденції та стагнаційні механізми в 1998—2002 роках.....	251
2.5.6. Від пропозиційної політики до покращання суспільних фінансів.....	257
2.5.7. Відкладені питання соціально-економічної єдності.....	261
2.6. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ (РИШАРА БОЛОНЕК, ДАРИУШ ФІРШТ)	270
2.6.1. Вступ.....	270
2.6.2. Чинники структурних змін в умовах системної трансформації.....	271
2.6.3. Еволюція структури суб'єктів економіки Польщі в 1989—2007 роках	273
2.6.4. Перетворення секторальної структури формування національного доходу та асортиментної структури продукції.....	277
2.6.5. Інновації та дифузія технології в процесі модернізації економіки.....	283
2.6.6. Проблеми просторового диференціювання розвитку польської економіки	286
2.6.7. Проблеми ринку праці як наслідок структурних змін	288
2.6.8. Висновки.....	289
Розділ 3	
ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ В УКРАЇНІ	290
3.1. ЦІЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ (ЄВГЕН ПАНЧЕНКО)	290
3.1.1. Вступ.....	290
3.1.2. Загальна характеристика цілей економічного розвитку та їх класифікація	290
3.1.3. Концепції обґрунтування цілей економічного розвитку України.....	293
3.1.4. Правові засади обґрунтування цілей економічного розвитку України.....	295
3.1.5. Матрична модель обґрунтування цілей економічного розвитку України.....	298
3.1.6. Макроекономічні цілі України.....	300
3.2. ПЕРЕДУМОВИ І ОСОБЛИВОСТІ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ (ДМИТРО ЛУК'ЯНЕНКО)	305
3.2.1. Вступ.....	305
3.2.2. Передумови трансформації економічної моделі України.....	307
3.2.3. Економічна політика трансформаційного періоду в Україні	308
3.2.4. Трансформація економічної моделі України у світлі міжнародних рейтингів.....	310
3.2.5. Висновки	313
3.3. МОДЕЛЬ «КОМПЕНСАЦІЙНОГО» ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ (ВІКТОР ЧУЖИКОВ, НАТАЛІЯ ФЕДІРКО, ОЛЕКСАНДР ФЕДІРКО)	314
3.3.1. Вступ.....	314
3.3.2. Особливості компенсаційного зростання економіки України.....	315
3.3.3. Детермінанти компенсаційного зростання.....	318
3.3.4. Висновки	333

3.4. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЯКІСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ (ЛАРИСА АНТОНЮК, ВОЛОДИМИР САЦИК)	333
3.4.1. Теоретичні засади дослідження якісного економічного зростання	333
3.4.2. Напрями модернізації економіки України	338
3.4.3. Висновки	348
3.5. СУЧАСНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ (ТЕТЯНА ЦИГАНКОВА, АННА ОЛЕФІР)	349
3.5.1. Вступ.....	349
3.5.2. Адаптація торговельної політики України до вимог СОТ.....	351
3.5.3. Захист національного виробника	354
3.5.4. Захист інтелектуальної власності і стандартизація	359
3.5.5. Висновки	361
3.6. ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ (НАТАЛЯ ТАТАРЕНКО)	369
3.6.1 Вступ.....	369
3.6.2. Імплікації успадкованої структури матеріалістичної економіки	370
3.6.3. Імплікації структурних змін національної економіки.....	372
3.6.4. Імплікації транскордонного руху капіталу.....	377
3.6.5. Імплікації асиметричності зовнішньоекономічних відносин	380
3.6.6. Висновки щодо вдосконалення економічної стратегії України.....	390
 Розділ 4	
МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ КОНВЕРГЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ	394
4.1. ПОЛЬЩА — УКРАЇНА: МОЖЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ У СВІТЛІ РЕАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ (ЄЖИ КЛЕЕР)	394
4.1.1. Вступ.....	394
4.1.2. Вихідні засади.....	394
4.1.3. Ефекти трансформації.....	397
4.1.4. Економіка та її структура.....	400
4.1.5. Яке майбутнє?	404
4.2. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА ДВОСТОРОННІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ І ПОЛЬЩІ (АНАТОЛІЙ ПОРУЧНИК, ЯРОСЛАВА СТОЛЯРЧУК)	415
4.2.1. Вступ.....	415
4.2.2. Асиметрія торговельного співробітництва України і Польщі та меха- нізми її усунення.....	415
4.2.3. Диверсифікація інвестиційно-виробничого співробітництва України та Польщі.....	428
4.3. СЕКТОРАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ (ВОЛОДИМИР САВЧУК)	440
4.3.1. Вступ.....	440
4.3.2. Передумови розвитку двостороннього співробітництва	441

4.3.3. Аналіз чинників і структури секторальної взаємодії України та Польщі	444
4.3.4. Науково-технічні чинники розвитку секторального співробітництва	447
4.3.5. Інвестиційні детермінанти двостороннього співробітництва	451
4.3.6. Роль енергетичного комплексу у системі двостороннього економічного співробітництва	453
4.3.7. Висновки	455
4.4 «ACQUIS COMMUNAUTAIRE» І ЛІСАБОНСЬКА СТРАТЕГІЯ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)	455
4.4.1. Походження та інструменти <i>acquis communautaire</i>	455
4.4.2. Принципи устрою	458
4.4.3. Системні і загальні принципи права	462
4.4.4. Структурні соціально-економічні принципи	463
4.4.5. Свобода пересування капіталу	465
4.4.6. Свобода пересування осіб	465
4.4.7. Право Спільноти у сфері конкуренції	467
4.4.8. Лісабонська стратегія як визначник економічної та соціальної конвергенції	469
4.5. ІНСТРУМЕНТИ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ (ЕВА КАЛШУК)	476
4.5.1. Вступ	476
4.5.2. Інструменти торговельної політики, які застосовуються Польщею	476
4.5.3. Інструменти торговельної політики України	481
4.5.4. Польща і Україна: порівняльний аналіз	489
4.5.5. Висновки	494
4.6. КОМЕРЦІЙНА ДИПЛОМАТІЯ У ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИНАХ (ТЕТЯНА ЦИГАНКОВА, АНДРІЙ ГОНЧАРУК)	494
4.6.1. Вступ	494
4.6.2. Сутність і завдання комерційної дипломатії	494
4.6.3. Двостороннє торговельно-економічне співробітництво між Україною і Польщею	500
4.7. ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ (КІНГА СТЕМПЕНЬ)	505
4.7.1. Вступ	505
4.7.2. Загальна характеристика моделі й етапів розвитку банківської системи у Польщі та Україні	506
4.7.3. Функції центральних інституцій банківської системи та механізми монетарної політики України	510
4.7.4. Характеристика сектору комерційних банків в Україні	516
4.7.5. Фінансові інструменти	521
4.7.6. Інші фінансові установи України	523
4.7.7. Спроба загального діагнозу стабільності фінансових механізмів в Україні та Польщі у контексті фінансової кризи	523
4.7.8. Висновки	526
4.8. ІНСТРУМЕНТИ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ (МІХАЛ ГАБРІЄЛЬ ВОЖНЯК)	527
4.8.1. Загальна характеристика податків в Україні	528
4.8.2. Податкове право у Польщі	528

4.8.3. Податок від доходів фізичних осіб	532
4.8.4. Податок від доходів юридичних осіб	535
4.8.5. Податок на додану вартість	536
4.8.6. Акцизи	538
4.8.7. Інші податки.....	540
4.8.8. Проблема гармонізації податків.....	541
4.8.9. Висновки	544
4.9. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ Й ІННОВАЦІЙНОСТІ (ТЕРЕЗА БАЛЬ-ВОЖНЯК).....	545
4.9.1. Інноваційність як виклик розвитку і критерій ефективності сучасної економіки.....	545
4.9.2. Механізми координації інноваційної діяльності суб'єктів господарювання.....	549
4.9.3. Розвиток людського капіталу та інноваційності у світлі характеристик GOW.....	552
4.9.4. Інноваційний потенціал і його результати.....	565
4.9.5. Висновки.....	572
4.10. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЗБЛИЖЕННЯ ЕКОНОМІК УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ (ДЕНИС ІЛЬНИЦЬКИЙ).....	572
4.10.1. Вступ.....	572
4.10.2. Інформаційне суспільство.....	573
4.10.3. Корпоративний аспект інформаційного розвитку економіки.....	575
4.10.4. Висновки.....	585
4.11. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНІХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ (ІРИНА КАЛЕНЮК).....	586
4.11.1. Вступ.....	586
4.11.2. Стратегія реформ.....	588
4.11.3. Студентський контингент.....	589
4.11.4. Фінансування.....	590
4.11.5. Приватний сектор.....	592
4.11.6. Структура освіти.....	596
4.11.7. Професійна структура освіти.....	598
4.11.8. Демографічна ситуація.....	601
4.11.9. Висновки.....	602
4.12. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЄВРОРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА (НАДІЯ МІКУЛА).....	603
4.12.1. Вступ.....	603
4.12.2. Теоретичні засади дослідження транскордонного співробітництва.....	605
4.12.3. Правове забезпечення транскордонного співробітництва.....	611
4.12.4. Формування транскордонних кластерів.....	613
4.12.5. Висновок.....	616
4.13. МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ (МАРГАРИТА БОЙКО, ЛАРИСА ГОПКАЛО).....	616
4.13.1. Вступ.....	616
4.13.2. Характеристика моделей розвитку туризму.....	616

4.13.3. Перспективи розвитку агротуризму.....	624
4.13.4. Висновки.....	628
4.14. ЕКОНОМІЧНА КОНВЕРГЕНЦІЯ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ У СВІТЛІ РЕАЛЬНИХ ТА РЕГУЛЯТИВНИХ ПРОЦЕСІВ (ТОМАШ ТОКАРСЬКІ).....	630
4.14.1. Вступ.....	630
4.14.2. Динаміка основних макроекономічних змінних в Польщі та Україні на тлі країн ЄС-15, ЄС-7 а також країн СНД.....	631
4.14.3. Ефект конвергенції.....	638
4.14.4. Конвергенція у сфері регуляції в Польщі та в Україні на тлі вибраних груп європейських країн.....	645
4.14.5. Висновки.....	651
4.15. ПОНОВЛЕННЯ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ В ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД. ЧИ Є ДОСТАТНІМ МІНІМАЛЬНИЙ ПОРІГ РЕФОРМ? (ОЛЕГ ГАВРИЛИШИН).....	653
4.15.1. Вступ.....	653
4.15.2. Різке зростання економіки країн СНД: загальноприйняте трактування чи особливий випадок?.....	654
4.15.3. Пояснення поновленого зростання.....	658
4.15.4. Інституційний розвиток: встановлення послідовності з лібералізацією.....	661
4.15.5. Висновки.....	670
Розділ 5.	
ЗАМІСТЬ ВИСНОВКІВ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ (ДМИТРО ЛУК'ЯНЕНКО, ВІКТОР ЧУЖИКОВ, АНАТОЛІЙ ПОРУЧНИК).....	672
Література.....	678
Перелік таблиць.....	704
Перелік рисунків.....	708
Список скорочень.....	711
Показчик прізвищ.....	714
Про авторів.....	717